

BO

MAGASINET

NR.3 / 2013

Løkenvegen 40 år
side 34

Rehabilitering
side 30

Medlemsblad for
**MØRE OG ROMSDAL
BOLIGBYGGELAG**

Høgnakken satser på BEVAR

side 10

REISTAD

CONTAINERUTLEIE

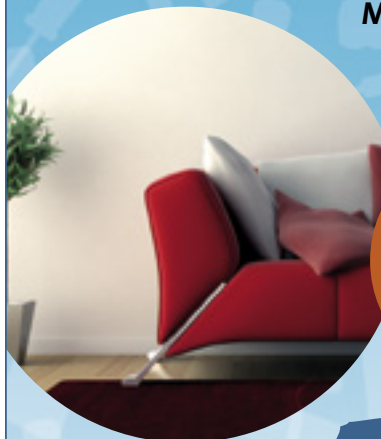
Tel. 71 21 18 85

Mob. 911 04 708 / 930 66 420

Gjennom vår avtale med MOBO, gir vi MOBO medlemmer og borettslag rabatt på våre fra før rimelige priser.

Gode råd, gode kjøp!

Malingsekspertene
finner du hos
MALIA

Benytt deg
av vår
MOBO-avtale!

MALIA
Gode råd - gode kjøp!

MALIA Gjenstad • Nøisomhedvegen 19 • Tlf 71 24 36 00
Åpent: Man-Fre 07.30-17 Tors 07.30-18 Lør 10-15
www.gjenstad.no • www.malia.no

Fra null verdi til full verdi!

Før:
Plastemballasje

Nå:
Skjermer

Alt du kildesorterer blir til noe nytt. Da spares råstoff, energi og miljø. Takk for at du er med!

www.rir.no

sortere.no

Kildesortering på nett

NORGES VINDUET

www.norgesvinduet.no

- i takt med tiden...

Norgesvinduet Svenningdal AS
Industriveien 1 - 8680 Trofors
Tlf: 75 18 09 00 - Fax: 75 18 09 01

Norgesvinduet Bjørlo AS
Øyane 1 - 6770 Nordfjordeid
Tlf: 57 88 50 00 Fax: 57 88 50 01

**coop
extra
bygg**

BYGGEVARER TIL EXTRA LAVE PRISER - HELE ÅRET!

*Kjente merkevarer • Enkelt sted å handle
Lange åpningstider • Gode parkeringsmuligheter
Alt du trenger til store og små byggeprosjekter*

**Her får du mest kjøkken for pengene.
Og et rent gulv inkludert.**

Fra kr 39.900,-

www.bokjokken.no

Et lekkert design og med solide skuffer som tåler stor belastning. Vi tilbyr kjøkken i flere stilarter til overraskende lave priser. I kampanjeperioden får du med verdens mest anerkjente robot støvsuger som er genial i bruk, og i en utsøkt kvalitet. Betingelser kjøp av kjøkkenskap og benkeplate for min. kr. 39.900,-.

**Den revolusjonerende
iRobot støvsugeren er
inkludert i prisen
på et nytt BOKjøkken!**

Velkommen til:

BOKjøkken

**COOP EXTRA BYGG MOLDE
MOLDE STORSENTER**
TLF: 71 20 50 20 FAX: 71 20 50 21
ÅPENT: 9-20 (18)

COOP BYGGERKONTO - EN ENKEL MÅTE Å BETALE PÅ

- 2% byggekontoerstatt
- Inntil 200.000 kroner i kreditt
- Inntil 45 dagers rentefri betalingsutsettelse
- Månedlig faktura
- Ingen drøgebyr eller varselgebyr

EFF. rente 30,9%, kr 15.000,- q/12 mnd. Totalt kr 17.134,-. Sakenes forutsetter en kreditvurdering

EXTRA LAVE PRISER

**coop
extra
bygg**

Start Forfra

Se TV når det passer deg. Hvor ofte har du kommet hjem midt i en nyhetssending du gjerne skulle fått med deg? Med tjenesten Start Forfra kan du med et enkelt tastetrykk starte nyhetene eller programmet du ønsker å se forfra, og få med deg alt fra start. Enkelt og genialt.

Start Forfra er bare en av flere nye tjenester som kommer med den nye underholdningsportalen T-We fra Canal Digital.

Finn ut mer på canaldigital.no/t-we

 Canal Digital

Leder

ROLF EIDSÆTER

Dyre leiligheter

MOBO fikk oppmerksomhet i SMS-spalten til Romsdals Budstikke 19. og 21. august. De som skrev inn var frustrert over at det bygges kun dyre leiligheter. De ønsker seg flere billige leiligheter som uføretrygdde og unge i etableringsfasen kan kjøpe rimelig eller leie til en litt rimeligere husleie.

MOBO og andre utbyggere må selge nye leiligheter til markedspris. Utgangspunktet for dette er dagens byggekostnader. Hvis leilighetene selges til under markedspris, vil kjøperne kunne ta ut en større fortjeneste ved videresalg. Førstegangskjøperne blir da subsidiert, og det er kun de som nyter godt av dette. Ved andre gangs salg må leiligheten selges til markedspris.

Et eksempel er Elvegata 9 Borettslag. I dette borettslaget ble leilighetene solgt til markedspris når borettslaget var nytt i 2011. Ved senere salg av leilighetene har selgerne oppnådd god fortjeneste, som de har kunnet bruke til å reinvestere i andre leiligheter. Og det viser at sentrale og nye leiligheter er attraktive i markedet.

Byggekostnadene for nye boliger øker fra år til år. I tillegg til den generelle lønns- og pristigningen, har også nye krav til utforming av boliger ført til en sterk kostnadsøkning de siste årene. Dette er alt fra bedre isolerte boliger til bedre tilgjengelighet til boligene. Alt dette er bra, men det fører til dyrere boliger og det må betales av de som skal kjøpe disse boligene.

Staten ved Husbanken har systematisk fjernet alle generelle tilskudd og finansierings-

ordninger de siste årene. Hvis vi går noen år tilbake, var det mulig å få opp til 30 prosent tilskudd i forbindelse med bygging av utleieboliger til ungdom. I dag gis det tilskudd til utleieboliger kun hvis målgruppen har spesielle behov.

Og tidligere i år ble det vanskeligere for unge å finansiere sin egen bolig gjennom økt krav til egenkapital. Dette førte til økt bruk av Husbankens startlån. Nå ønsker staten å lukke også denne muligheten. Regjeringen har sendt ut forslag om en betydelig innstramning av lånevilkårene, slik at ungdom i etableringsfasen ikke vil være i målgruppen for de som kan få startlån.

Dette er forklaringen på at nye leiligheter prises slik de gjør, og at de med dårligst økonomi får problemer med å etablere seg i boligmarkedet. MOBO og andre utbyggere har et ansvar for å bygge arealeffektivt og søke etter kostnadseffektive løsninger. Staten har et ansvar for å sørge for gode finansieringsløsninger for de som ellers ikke klarer å etablere seg i boligmarkedet. Det er politikernes ansvar å sørge for fordelingspolitikken, dette ansvaret kan ikke MOBO eller andre utbyggere ta.

Med vennlig hilsen,

Rolf Eidsæter,
Direktør i Møre og Romsdal Boligbyggelag.

Hvis vi går noen år tilbake, var det mulig å få opp til 30 prosent tilskudd i forbindelse med bygging av utleieboliger til ungdom.

Visste du at?

Eikrem-utbyggingen er startet.

Innhold

FASTE SPALTER

Tanker over kaffekoppen	18
Mattipset	21
Reisetipset	22
Jusspalten	24
Kryssord & Sudoku	25

NYHETER

Nyansatt i teknisk avdeling	9
Høgnakken	10
Rehabilitering	30
Eikrem Panorama	32
Løkenvegen 40 år	34
Glade barn på Bjønna	36

Glade barn på Bjønna - side 36

**MEDLEMSBLAD FOR
MØRE OG ROMSDAL
BOLIGBYGGELAG**
NR. 3, 2013

ANSVARLIG REDAKTØR

Direktør Rolf Eidsæter,
Møre og Romsdal Boligbyggelag

**MØRE OG ROMSDAL
BOLIGBYGGELAG**
Strandgata 5, 6415 Molde.

Tlf: 71 25 93 00

E-post: mobo@mobo.no
Hjemmeside: www.mobo.no

FORSIDEFOTO
Espen A. Istad

**REDAKSJONELL PRODUKSJON
OG GRAFISK UTFORMING**
TIBE Molde
Postadr.: Postboks 473, 6400 Molde

Tlf: 71 20 12 00

Fax: 71 20 12 01

E-post: bomagasinet@tibe.no

**MEDARBEIDERE I
DETTE NUMMERET**
Evy Strømme, Ove Rødal,
Frøydis Ulvin.

UTGITT AV
BS Media AS
Postboks 452 Sentrum.
0104 Oslo

ANNONSER
MRmedia
Storgata 11, 6413 Molde
Tlf: 71 21 05 60
Fax: 71 21 06 82
Mail: post@mrmmedia.no

TRYKK
Ålgård Offset, Ålgård

A modern dining room with a long wooden table and black chairs. The room features large windows with black curtains and a black pendant light. A white kitchen island is visible in the foreground, and a wooden stool is placed next to it. The floor is white and reflective.

FÅ ET KJØKKEN SOM ER NOE MER ENN BRA DESIGN

Besøk oss på www.hth.no

HTH KJØKKENFORUM MOLDE | Romsdalskvartalet | T. 71 20 05 20

SIENA HVIT HØYGLANS & SIENA SORT EG

Danmarks største udvalg, nå også i Molde

Godt kjøkkenliv oppstår når kjøkkenet avspeiler de som lever i det.

JKE Designs store utvalg har nesten uendelige muligheter for å designe et kjøkken som skaper rammen om ditt gode kjøkkenliv. Våre modeller varierer fra nordisk modernisme over naturlig enkelhet til nostalgi, og hver enkelt modell fåes i en rekke forskjellige materialer, tresorter og ikke mindre enn 2500 farver.

MALO SAGBRUK A/S
Jupitervegen 3 • 6419 Molde • Telefon: 71250800

Frank Rokstad på plass hos MOBOs tekniske avdeling:

Har full fokus på BEVAR

Teknisk avdeling i MOBO har travle dager og teknisk sjef Bjarne Vatne er derfor svært tilfreds med at staben har fått en forsterkning. Avdelingsingeniør Frank Rokstad er på plass i 2. etasje i Strandgata 5.

✍ OVE RØDAL

44-åringen vil ha et spesielt ansvar for å følge opp lagene som har inngått avtale om BEVAR-plan og få enda flere til å satse på tilstandsrapporter.

Rokstad jobbet hos Malthus før han nylig begynte i MOBO. I 2006 tok han teknisk fagskole, med avsluttende eksamen i 2008.

– Tidligere var jeg forskalingssnekker, og har blant annet jobbet i Skanska. Av byggeprosjekter kan nevnes Seilet, Postbygget og Ormen Lange, sier Rokstad og legger til at det var ryggproblemer som gjorde at han måtte gi seg med snekkeryrket.

– *Hvorfor valgte du MOBO?*

– Jeg følte at jeg trengte en forandring, noe nytt, sier 44-åringem, som ikke var ukjent med

boligsamvirket før han begynte i boligbyggelaget.

– Jeg vokste opp i blokkene på Bergmo fra jeg var ett år til jeg var 12-13 år.

Rokstad tok takststudiet i 2011-2012 og det er en god ballast for BEVAR-planene. I jobben blir det mye arbeid med tilstandsvurderinger.

– Foreløpig er det 13 borettslag som har inngått BEVAR-avtale med MOBO. Det første året vil jeg bruke til å komme ajour med inngåtte avtaler og etter hvert jobbe for å få med enda flere lag.

Han sier på generell basis at det generelle vedlikeholdet i boliger lett blir liggende etter det reelle behovet, og resultatet kan bli dyre skader på bygningsmassen. BEVAR er en rimelig forsikring.

– Ved å inngå avtale med boligbyggelaget er man sikret at vi vil følge opp laget og sikre godt vedlikehold for framtida. Hver vedlikeholdsplan går over 10 år. Boligbyggelaget USBL sitt datterselskap Buildit AS jobber kontinuerlig med utvikling for å sikre at dagens system skal bli enda bedre. Opprinnelig var det dette boligbyggelaget (fra Oslo) som introduserte BEVAR-planer, og siden har MOBO og andre boligbyggelag fulgt opp.

– Brukerne skal kunne gå inn på nettet og på den måten bli mer delaktig i vedlikeholdsarbeidet i laget, sier Rokstad. Han har sitt navn fra Smøla, men er oppvokst i Molde. 44-åringen er gift og har ei hesteinteressert datter som han følger opp på fritiden. ••

Fakta om BEVAR

Bevar Vedlikeholdsplan skal hjelpe styret med prioriteringene i forhold til vedlikehold/økonomi gjennom:

Årlig befaring av kvalifiserte fagfolk i henhold til avtale/lagets behov

Bygningenes tilstand blir vurdert, og hvilke tiltak som bør gjøres årlig blir anbefalt

Rapport som viser periodisk vedlikehold de neste 10 årene:

Tiltak og estimat for økonomien i tiltakene.

Riktige tiltak til riktig tid

Forutsigbar og ryddig økonomi

Kontinuitet i vedlikeholdet:
Hindrer at informasjon går tapt i forbindelse med utskiftninger i boligselskapets styre.

Hjelp til gjennomføring av tiltak:
Styrets egen kontaktperson hos teknisk avdeling bistår i spørsmål og gir assistanse i gjennomføring av vedlikeholdet.

Tilskudd til etablering. Det gis pr dato tilskudd fra Husbanken med inntil 50% av boligselskapets kostnader til etableringen.

Fakta om Høgnakken Borettslag

Byggeår: 1997

Beliggenhet: Høgnakken Borettslag ligger i Høgnakken boligfelt, ca 3,5 km nordøst for Molde sentrum og har gateadresse Rognebærsvingen. Høgnakken ligger flott til med god utsikt over by, fjord og fjell. Avstand til post, skole og kolonialbutikk er ca 2 km. Barnehage like ved. Ringbuss-stopp ligger i umiddelbar nærhet.

Hustype: Det består av totalt 16 boligenheter med vertikaldelte rekkehus/tomannsboliger. Boligene har et boligareal på 122 kvm fordelt på tre plan.

Høgnakken Borettslag har inngått avtale om BEVAR-plan med MOBOs tekniske avdeling. Laget inngikk samarbeidet med boligbyggelaget for snart to år siden, og bakgrunnen var ønsket om bedre oversikt og regelmessig kontroll av lagets bygningsmasse.

ENKLERE OVERSIKT

Styreleder Inger Gaustad tror planen vil være med å sikre et godt vedlikehold og forhindre at skader oppstår. Planen gjør det også enklere for et styre til enhver tid å ha god oversikt over hva som er gjort tidligere.

BEVAR-planen viser at Høgnakken er et godt vedlikeholdt lag. Hver enkelt andelseier utfører en stor innsats. Planen viser at det ikke er behov for store rehabiliteringstiltak

◀ Styreleder Inger Gaustad er glad for at Høgnakken Borettslag er sikret god vedlikeholdsoppfølging gjennom BEVAR-planen i samarbeid med MOBO.

Høgnakken satser på BEVAR

BEVAR lever opp til navnet. Det er en plan som gir styret i borettslag og andre boligselskaper et redskap for godt vedlikehold. Rapporten inneholder 10-årsplaner for hva som bør gjøres og når det bør gjøres.

✍️ OVE RØDAL

det første tiåret, bortsett fra å male husene igjen i samme farge som nå. Drensrør er kontrollert og viste god standard.

STORE VERDIER

– Det gir en ekstra sikkerhet at planen forutsetter oppfølging hver år, sier Inger og anbefaler andre lag til å inngå samarbeid med MOBO om BEVAR. Hvert borettslag har betydelige verdier å ivareta og planen sikrer et godt vedlikehold i framtida. Styret har et stort ansvar for dette feltet.

TREDJE PERIODE

Inger er veteran i Høgnakken Borettslag og var med i styret da laget var nytt for 16 år siden. Etter en styrepause, er hun nå inne i sin

tredje periode som styreleder. Borettslaget har 16 rekkehus-leiligheter og ligger i vestre del av Nordbyen.

Styrelederen forteller at det er stor dugnadsvilje i Høgnakken Borettslag. Det er dugnad hver vår og svært mange stiller opp for å rydde uteområdet, ikke minst kratt. Kommunen er flink til å tynne i skogen på sørsiden.

– Men krattskogen tar vi oss av selv, sier Inger, som vi møter utenfor familiens leilighet. Boligen har tre soverom.

– Bortsett fra fire leiligheter har alle samme romløsning, over tre etasjer. Mange barnefamilier bodde her i starten, og de siste årene har småbarnsfamilier igjen begynt å velge rekkehus-laget i Høgnakken, sier styrelederen, som deler hus med mann og en sønn.

TRIVES

Hun har selv ingen planer om å forlate Høgnakken Borettslag.

– Det blir i tilfelle ikke før jeg havner på aldershjem. Her trives jeg godt sammen med kjekke naboer i et avskjermet og stille område av byen, sier hun. Høgnakken har gode kommunikasjoner med hyppig bussrute. Og går Inger, er det bare 20 minutter ned til sentrum for styrelederen som har sin daglige jobb ved Narvesen på Bussholdeplassen. Borettslaget styrer hun med stødig hånd sammen med Erling Sævik, Hilde Birkeland og 1. vara Arvid Iversen. Styret har sju-åtte møter i året, hjemme i stua til Inger! ••

Mange kjøpere venter spent på nyprosjektene

August var en travel måned for Garanti. Sommerstillheten tok brått slutt. I en periode var det over 100 boliger i Molde til salgs på finn.no.

– Mange ventet til ferien og sommeren var over før de la boligen sin ut for salg. En del vil selge enebolig og kjøpe seg en lettetstelt leilighet med garasje i underetasje og heis, en fin måte å bo på. Vi har hatt en rekke henvendelser i forbindelse med utbyggingsprosjekt ved Symra, Solbakken, Romsdalsgata og selvsagt Eikrem Panorama der salget er godt i gang, sier avdelingsleder Evy Strømme i MOBO.

Prisene i Molde-regionen er på veg oppover.

– Prisstatistikken fra GARANTI Eiendoms-megling viser at prisene på omsatte borettslags-leiligheter i Molde gikk opp med 0,2 prosent i august sammenlignet med foregående måned, sier Strømme.

Gjennomsnittlig kvadratmeterpris for boretts-lagsleiligheter i Molde var i august 2013 på 28 902 kroner, mens det tilsvarende tallet for juli 2013 var 28 850 kroner.

– August er normalt en sterk måned, og pris-oppgangen er en indikasjon på at temperaturen

i markedet er høy. Dette gir positive signaler for høsten, sier Strømme.

I løpet av de siste 12 månedene har prisene på borettslagsleiligheter i Molde steget med 14,8 prosent. For 12 måneder siden var gjennomsnittlig kvadratmeterpris på omsatte borettslagsleiligheter i Molde på 25 170 kroner.

På landsbasis har prisene på borettslagsleiligheter steget med 7,5 prosent i løpet av de siste 12 månedene. I august 2013 steg prisene på borettslagsleiligheter med 2,4 prosent på landsbasis sammenlignet med foregående måned. ••

Jan Egil Fornes tilbake

– Det er gledelig å ha Jan Egil tilbake. Han har lang erfaring og stor kontaktflate. Det sier avdelingsleder Evy Strømme.

✍ OVE RØDAL

► Avdelingsleder Evy Strømme er glad for å ha fått Jan Egil Fornes tilbake til Garanti, hvor han nå er daglig leder for eiendomsmeglingen.

Tidligere fagsvarlig megler Jan Egil Fornes har etter ett år som banksjef i Aukra vendt tilbake til Strandgata 5 og Garanti, nå som daglig leder for eiendomsmeglingen. Hans første arbeidsdag var 2. september og han stortrives med å være tilbake.

– Mottagelsen fra kolleger og kunder har vært fantastisk, sier Fornes, som er utdannet jurist.

– Det har vært en myk overgang organisatorisk, forteller Evy Strømme. Selv kommer hun til å jobbe mye med nye prosjekter fremover. MOBO er i gang med prosjekter i Molde og Fræna, og nå nærmer de første seg salgsstart.

– Det første prosjektet blir trolig Romsdalsgata, med 28 leiligheter på to og tre rom og areal fra ca 50 til 80 kvm. Planen er salgsstart på nyåret, sier Strømme.

Hun legger til at det tar stadig lenger tid fra tomte kjøp og planlegging av et prosjekt til salgsstart.

– Vi hadde håpet på at Romsdalsgata og Symra skulle være klar i løpet av inneværende år, men nå ser det ut til at vi kommer i gang med salg over nyttår. Vi gleder oss til å komme ut i markedet både med dette og våre andre nyprosjekter. ••

Musikkopplevelsen er trådløs

Pappa sitter i stua og lytter til klassiske toner. Mor hører «kramgoa låtar» mens hun trener i kjellerstua. Sønnen i huset fyller gutterommet med hardrock, mens lillesøster nyter sitt idol i hulen sin som er tapetsert med Justin Bieber-plakater. All denne lyden formidles trådløst fra et felles musikkssystem som dekker hele huset. Og best av alt: Far kan skru ned lyden fra gutterommet dersom hans klassiske nytelse blir forstyrret av hardere toner.

Dette er et tenkt eksempel, men det er ikke framtidsmusikk. Trådløs distribusjon av lyd og styring av musikken ved hjelp av mobiltelefonen er fullt mulig i dag. Elektronikkleverandøren Sonos er kommet lengst med denne teknologien og leverer systemer som kan spille av ulike radioprogrammer eller musikk i 32 forskjellige steder i huset på en gang.

Salget av slike løsninger har virkelig tatt av, forteller butikksjef i Hi-Fi klubben, John Vidar Ingerøyen.

FRA NETTET

Det finnes trådløse musikk-løsninger for alle behov. Et eksisterende hi-fianlegg kan knyttes til et trådløst system, eller en kan starte helt fra bunnen av med kun trådløse komponenter.

– Musikk-systemet laster ned -streamer - musikk fra internett. Tjenester som WiMP og Spotify tilbyr praktisk talt all tilgjengelig musikk for nedlasting. Egne CD'er kan legges over på en harddisk knyttet til systemet, forklarer Ingerøyen. En av Sonos-enhetene i systemet må være koblet til internett med vanlig nettkabel. Det kan være en av høyttalerne eller en spesiell enhet - Sonos-Bridge - som laster ned musikk eller radiosignaler fra nettet.

Den eneste kablingen som kreves, er at høyttalerne må kobles til strømnettet. Det gjør at det er enkelt å møblere rommene med god lyd, bare det er en stikkontakt i nærheten. Løsningen henter også radiokanaler fra internett. Det åpner for en hel verden av radiotilbud.

STYRING

– Godlyden styres fra en mobiltelefon, et nettbrett eller en PC, forteller butikksjefen. Og brukergrensesnittet er svært enkelt. En velger bare hvilken kilde lyden skal komme fra. Det kan være en radiokanal som NRK P1 eller en nisjekanal fra Australia som bare sender favorittmusikken. Musikken kan streames fra nettet eller være hentet fra en harddisk i systemet.

▲ I vinterhagen - Så fort pappa Johnny Gulliksen setter på «tommelfinger, tommelfinger, hvor er du?» begynner Aurora å danse. Pappa har laget en egen spilleliste med musikk Aurora liker, og 2-åringen vil gjerne ha en finger med i spillet når han velger musikken på fjernkontrollen.

Når kilden er valgt, bestemmer en hvilket rom musikken skal spilles i, og hvor høy lyden skal være. Enklere blir det ikke.

Et trådløst lydsystem er ikke begrenset til husets fire vegger. Det er enkelt å sette opp høyttalere på terrassen. Da kan lytteropplevelsen tas med ut i blonde sommerkvelder.

– Et trådløst system kan også kobles opp mot hjemmekinoen, understreker Ingerøyen. Sonos har en egen trådløs TV-høyttaler og subwoofer for fyldige basseffekter. ••

▲ På jenterommet - Datteren i huset, Celina Sundvall Kallåk (9) har en egen høyttaler på rommet sitt. Hun bruker en iPad til å velge musikk. Miley Cyrus og Justin Bieber er blant favorittene.

– Jeg lagrer bildene mine hos naboen

Ingeborg Ulsnæs (22) er en ivrig amatørfotograf. Hun tar ingen sjanser når det gjelder oppbevaring av bildene. Alle bildefiler blir med jevne mellomrom kopiert over på en harddisk som oppbevares hos naboen.

Fakta og tips

Lagre bildene på to disker når du kopierer dem inn fra kameraet.

Bilder kan også kopieres over på CD eller DVD. La en venn eller et familie-medlem ta vare på platene for deg.

Hvert femte år må du lage en ny kopi av alle platene du har brent. Slike plater har begrenset levetid.

Hvis du redigerer bildene, behold både original og ferdig redigert bilde.

Flere fotobutikker har nett-løsninger som tilbyr lagringsplass. Ulempen er at slik lagring tilbys for at kundene skal kjøpe tilleggstjenester fra leverandøren.

Skytjenester som Dropbox, iCloud og tilsvarende tilbyr lagringsplass. Ofte er noe lagringsplass gratis, og så løper kostnadene om du har bruk for større plass.

▲ **Lagring** - Bildene kopieres fra datamaskinen min over på en liten og praktisk harddisk, som jeg oppbevarer hos naboen, forteller Ingeborg.

Datasikkerhet trenger ikke å være verken dyrt eller komplisert. Det gjelder bare å lage seg enkle rutiner – og så følge dem.

INGEBORG ULSNÆS

Bilder er noe av det kjæreste vi eier. Når vi bruker digitale kameraer, er det viktig at vi sikrer bildene slik at ikke alle minnene blir borte i et datahavari. Om det skulle skje, er det ingen vei tilbake. Bildene er tapt - i alle fall for den som ikke har økonomi til å bruke titusener av kroner på å få et spesialfirma til å rekonstruere dataene som er gått tapt.

– Datasikkerhet trenger ikke å være verken dyrt eller komplisert. Det gjelder bare å lage seg noen enkle rutiner – og så følge dem, sier Ingeborg. Harddisker er blitt så billige at det ikke koster mye å lagre dataene sikkert. Tenk på hvilket tap det hadde vært om du mistet alle bildene dine.

RUTINER

Jobben begynner når bildene lastes over fra kameraet til datamaskinen. Ingen bilder slettes fra minnebrikka i kameraet før de er lastet over.

– Jeg har bildene i en mappe på PC'en. Der ligger bildene sortert i undermapper. Jeg skriver alltid inn en dato eller et årstall for at det skal være lettere å lete fram bildene seinere, forteller Ingeborg.

Det er problemfritt å finne bildene fra sommerferien dersom en bare har en mappe med sommerbilder på datamaskinen. Men når en skal lete fram sommerbilder fra de siste fem årene, er det lurt å legge dem i mapper med årstall. Enkelt og funksjonelt.

– Jeg har valgt å legge bildene mine på en harddisk som oppbevares hos naboen i tilfelle brann. Men det hadde også vært en god løsning å lagre bildene i «nettskyen» - for eksempel i Dropbox. Det koster heller ikke så mye, og nå har jeg så rask internett-forbindelse at det ikke tar så lang tid å laste opp filene til lagringsplassen. Men jeg startet med harddisk-løsningen og velger inntil videre å fortsette med det.

BILDEBEHANDLING

Ingeborg behandler bildene sine i Photoshop før de legges på nettet, deles med venner eller printes ut på papir. Det stiller også krav til ryddighet.

– Når jeg har behandlet et bilde, lagrer jeg det nye bildet som en kopi, forteller Ingeborg. Da har jeg originalbildet liggende i tilfelle jeg skal lage en annen variant av bildet seinere. ••

Styrer lys og varme fra iPad'en

Familien Martinsen styrer lyset trådløst. Varmepumpa reguleres på samme måte med iPad eller mobiltelefon. Det eneste familien ikke gjør trådløst, er å legge ved i ovnen.

✍️ OLE BJØRN ULSNÆS

– Vi har valgt å satse på et system som heter Xcomfort med Sensio styring. Vi kjøpte huset i 2004 og har totalrenovert boligen rom for rom. Dette systemet er trådløst og godt tilpasset et eldre hus som pusses opp, forteller André Martinsen.

LYS OG VARME

Systemet består av en Sensio kontroller som kan programmeres til å styre en rekke funksjoner i huset. Enheten styrer lys i alle rom, varmepumpe og varmekabler i hele huset, persienner og et eventuelt alarmsystem. Sentralenheten er koblet til internett og styres fra mobile enheter som iPad eller mobiltelefon.

– Vi har programmert vår løsning til å fungere etter våre behov og vaner, forteller Martinsen. Familien vår har ganske faste rutiner, så styringssystemet sørger for at huset er «klart»

for oss når vi står opp. Lysene er slått på hele veien, kaffen er ferdig traktet, og varmen er slik vi vil ha den. Huset går over fra stand-by-modus til komfort-modus til vi står opp. Når vi reiser hjemmefra kvart over syv, går huset over til stand-by-modus igjen. Alle lysene slås av, strømmen til kaffetrakteren slås av, og temperaturen senkes fram til vi kommer hjem igjen.

De faste programmene - eller modusene - kan hele tiden overstyres fra en håndholdt enhet. Det kan gjøres fra stua eller fra en flyplass i Florida.

– Da vi var i USA, kunne vi følge med på temperaturer hjemme og sette huset i komfortmodus før flyet lettet. Dermed var det godt og varmt da vi kom hjem.

PROGRAMMERING

– Varmepumpa og varmekablene er integrert i styringssystemet. Vi har programmert ulike scenarier som komfort og stand-by. Det eneste vi ikke gjør fra iPad'en er å legge ved i ovnen, sier Martinsen. Ønsker vi å overstyre innstillingen, er det enkelt. Det gjør vi fra mobilen eller iPaden. Den bruker vi også til å heve eller senke markisene foran vinduene.

Utelysene rundt huset er også styrt fra Sensio-enheten. De slår seg på automatisk. I skumringstimen lyser de med dempet belysning. Når det blir skikkelig mørkt, økes lysstyrken til full.

– Vanligvis slås utelysene av ved midnatt, men om vi skal ha folk en helg, er det enkelt å omprogrammere løsningen slik at de slår

seg av seinere. Og kommer vi hjem etter at utelysene er slått av, tennes de av en bevegelsessensor, forklarer Martinsen.

KOMFORT

– Xcomfort/Sensio-løsningen kan programmeres helt etter våre vaner. Det er bare fantasien som setter grenser for hva vi kan få til. Styring av radio og TV kan legges inn. Det er også mulig og låse opp huset med mobiltelefonen om en har elektrisk sluttstykke i døra.

– Er det strømsparing eller ønske om komfort som er grunnen til at dere har valgt systemet?

– Selvfølgelig kan vi spare noe energi ved å bruke xComfort, men det er først og fremst ønsket om boligkomfort som ligger bak investeringen. I tillegg er jeg mer enn normalt opptatt av «gadgets», sier Martinsen.

– Dessuten er det behagelig å tenke på sikkerheten som ligger i systemet. Vi vet at strømmen til kaffetrakteren er slått av når vi ikke er hjemme. Og det er utrolig lettvin. I tillegg til programmeringen har vi masterbrytere flere steder i huset. Det står en masterbryter ved utgangsdøra. Den slår lys og varme over i stand-by-modus når vi forlater huset, og til komfortmodus når vi kommer hjem. Vi har også en masterbryter på soverommet, som vi bruker på samme måte.

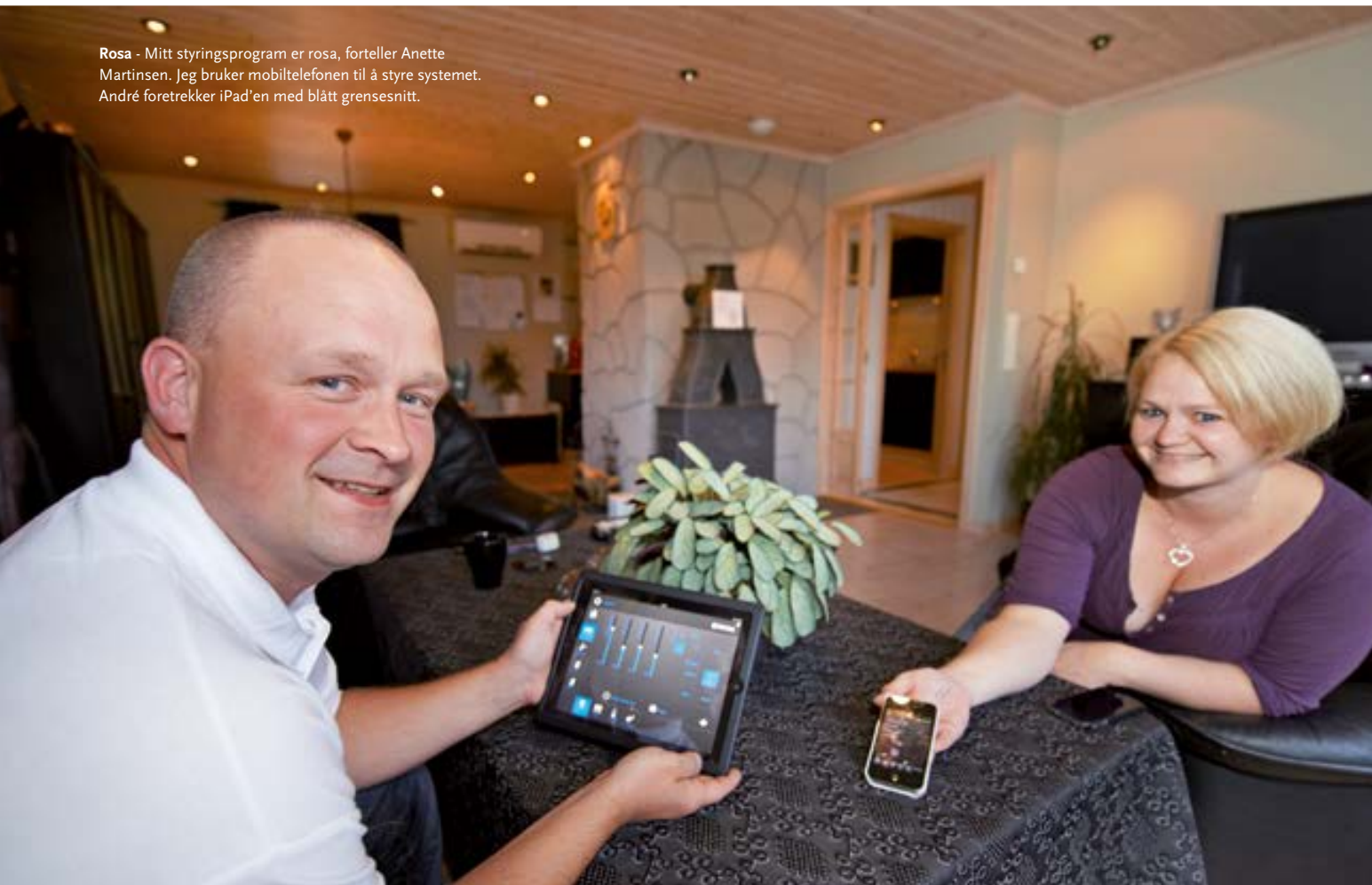
Sønnen i huset, Leander (6), har en bryter på sitt rom som slår på lyset i gangen og på do om han skal opp om natta. Han pleier å glemme å slå lysene av igjen, så det gjør systemet automatisk etter 15 minutter. ••

▲ Inngangsdøra - Vi slår lys og varme av og på med masterbryteren ved utgangsdøra, forteller Anette Martinsen.

Rosa - Mitt styringsprogram er rosa, forteller Anette Martinsen. Jeg bruker mobiltelefonen til å styre systemet. André foretrekker iPad'en med blått grensesnitt.

På do - Leander slår på lyset i gangen og på do med denne bryteren når han skal opp om natta.

Vår digitale hverdag...

/ MYRIAM H. BJERKELI [K] KARI METTE ASTRUP

Da barna var små og vi skulle på hyttetur, kunne det være en utfordring og pakke. Bleier, barnestoler, reisesenger, plaster. Barnemat på glass og barnemat på flaske. Barneklær til soldager, kalde dager, varme dager, regnværsdager og ekstra skift til "mamma, jeg har tissa på meg-dager". Leker til bilen, leker til hytta, kassettpiller, strandleker og inneleker, bøker til høytlesning om kvelden, kassetter til høytøring i bilen. Tegnehefter, strandbøtter, fargestifter og lekebiler...

Feriene våre gikk ofte til stedet hvor det er godt å være norsk, landet med badeland nok til at vi aldri rakk å besøke dem alle. Og etter hvert ble pakkingen enklere. Tissesjikt og bleier ble unødvendig. Bøkene, kassetene og fargestiftene ble erstattet av andre typer leker. De elektriske duppedittene var i ferd med å innta heimen.

Først i form av en særdeles lite mobil mobiltelefon, en tjue kilos tung Motorola til ca tusen kroner kiloen. Deretter i form av Gameboyer, fjernstyrte biler og digitalkamera. Etterfulgt av tv-skjerm og spillkonsoll i bilen, ingen lydbok kunne konkurrere med det...

Og så, i dag: laptop, ipader og ipoder. Og ikke minst, mobiltelefoner som så absolutt er

blitt mobile, nå er det størrelsen som teller, og den skal være minst mulig...

Det er ikke lenger nødvendig å ha med et tonn med bøker og ukeblader for å få regnværsdagerne til å gå. Ved hjelp av laptop og nettbrett er det alltid nytt lesestoff tilgjengelig. Kameratene de nå langt større barna har etterlatt seg hjemme, holder de minuttlig kontakt med via mobil og facebook; Hvor er du, er du hjemme, fremdeles på reisefot, endelig framme? Til enhver tid oppdatert om de som ferierer på langt mer spennende steder enn Danmarks toogfemtiende badeland. Hvorfor er ikke vi i Syden, når alle andre er?

Men mens de klager på teite foreldres ferievaner, laster de opp bilder av strandliv og iskjøp. De deler bilder av føttene sine på stranden som vi besøkte mellom regnskurene, snapshot av dama de søkte ly i busskuret sammen med, solnedgangen over badeland. Visst er det fint å være norsk i Danmark, i hvert fall på Facebook og Instagram.

Og selv når været er strålende vakkert, når bølgene frister og solen steker, blir digitalverden med på lasset. Varmen, stranden, badingen, ingenting blir helt virkelig før det er delt på Face, først når det er delt, er det sant...

Og et sted sitter mormor og leser og smiler, og ser bilde av barnebarnet kysse sin første jente, gjeipe til fotografen, drikke sin første øl. Eller øl nummer ti...

– De er jo så søte de små, sier hun og deler bildene med ei venninne, og venninnen trykker "like", selv om de søte små for lengst er blitt noen lange slapper på nesten to meter som hun aldri ville kjent igjen på gata. Og på hytta, der vi før satt og spilte yatzy, småkjekket over fjernkontrollen til svart hvitt tv-en med to kanaler, sitter vi nå, fire som liker å kalle oss voksne, fordyppet bak hver vår skjerm. Sender meldinger til hverandre på MSN og Face, gidder du å ta med en pose potetgull hvis du skal på kjøkkenet, henter du en brus? Vi deler klemmer med mormor, og feriebilder med venner og venners venner, samtidig som vi sms-er andre ferierende venner; Hvor er du, er du framme, skinner sola?

Hyttegulvet er et edderkoppnett av ledninger, elektriske duppeditter er verdiløse uten strøm. Her er ipadlader, mobiltelefonlader, og laptopledninger. Det digitale kameraet lades i et hjørne, rundt oss er fire mobiltelefoner i ferd med å gå tomme for strøm...

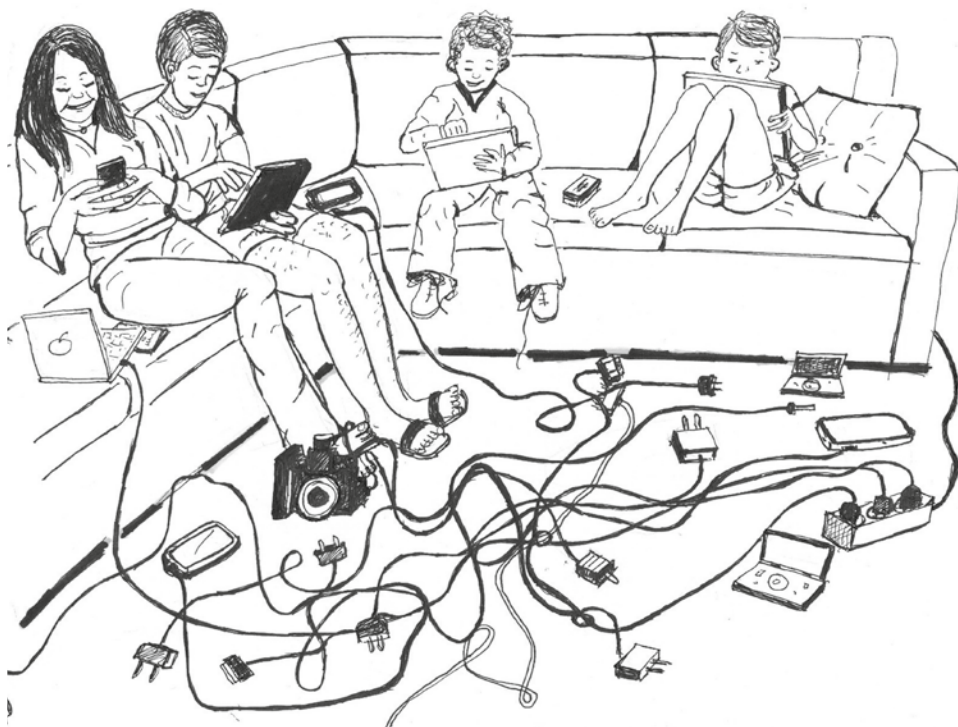
Før klaget vi over for få kleshengere i hytteskapet, nå er ikke det så viktig, man trenger ikke så mange skift for å sitte inne. Isteden klager vi over at det er for få stikk-kontakter i danske hytter, i alle hytter. Vi deler frustrasjonen på Facebook og har brått førtitret "likes". Venner og venners venner som ferierer i feriehus, sydenleiligheter og hytter har alle samme problemet, kanskje vi skal starte facebookgruppe; "Vi som vil ha minst tre stikkontakter hver!". Det er da en menneskekrav, et folkekrav, hvor vanskelig kan det være?

Men til slutt senker kvelden seg over hytta, og vi legger mobiltelefonene og datamaskinene på nattbordene og kryper under dyna i en mørklagt hytte, bare tidvis opplyst av sms-meldingene som tikker inn fra noen som ferierer under annen himmel og har snudd døgnen, eller som ligger et eller annet sted og ikke får sove. For sauer er sikkert fremdeles hels allrighte dyr, men som sengenedtelling er de absolutt helt, helt ut. Nå sender man isteden en melding. Eller ringer en venn.

Pip. Pip. - Sovet du?

En doven arm fanger den lysende mobilen, et langtrukket gjesp fyller hytta.

– Nei. Ikke nå lenger. ••

FOKUS PÅ KVALITET

Fasadeprodukter AS
Din totalleverandør innen solskjerming

**Høst-
kupp!**
TIL ALLE MED
FORDELS-
KORTET

-40%
på motorer og
styringer til utvendig
solskjerming

- Minst 10% rabatt på alle produkter
- 5% bonus på alle kjøp

Lamellgardiner leveres i et stort antall farger og mønstre!

Glidelås-screen
= tåler vindstyrke
opptil 100 km/t

Med screen beholder du utsikten, mens sola og varmen forblir på utsiden!

- markiser
- persiener inne/ute
- lamellgardiner
- plisségardiner
- screen
- levegg
- vindussprosser
- spabad
- garasjeporter

Moderne garasjeporter i høy kvalitet

Plisségardiner - smarte løsninger

Markiser forlenger utesesongen!

INTERIØRGARDINER MARKISER • GARASJEPORTER • SPABAD

Fasadeprodukter AS er største norske leverandør av både solskjerming, garasjeporter og spa. Våre medarbeidere er meget dyktige fagfolk med lang bransjeerfaring. Vi har lokale avdelinger i hele Norge, egen produksjon og erfarne selgere. Vi kommer gratis hjem til deg og gir råd og løsningsforslag. For mer info: www.fasadeprodukter.no.

Ring: **GRATIS: 800 80 488**

ART design.no

Sector Alarm er stolte av å ha Norges mest fornøyde og lojale boligalarmkunder*

Bli en fornøyd kunde du også!

*NKB 2013

- Brannalarm
- Innbruddsalarm

Kontakt oss for et uforpliktende tilbud:
alarmtilbud@sectoralarm.no
tlf 08090

BYGG OG BOLIG

Medlemsfordel:

Installasjon av grunnpakke kr 0
10 % rabatt på vektertjeneste
(fra kr. 377,-/mnd)

**SECTOR
ALARM**

alltid noen hjemme

STØTTE TIL FREMTIDENS BOLIG?

Et hjem skal være et godt sted å bo i. Mange ønsker å gjøre små og større grep for å bo enda bedre.

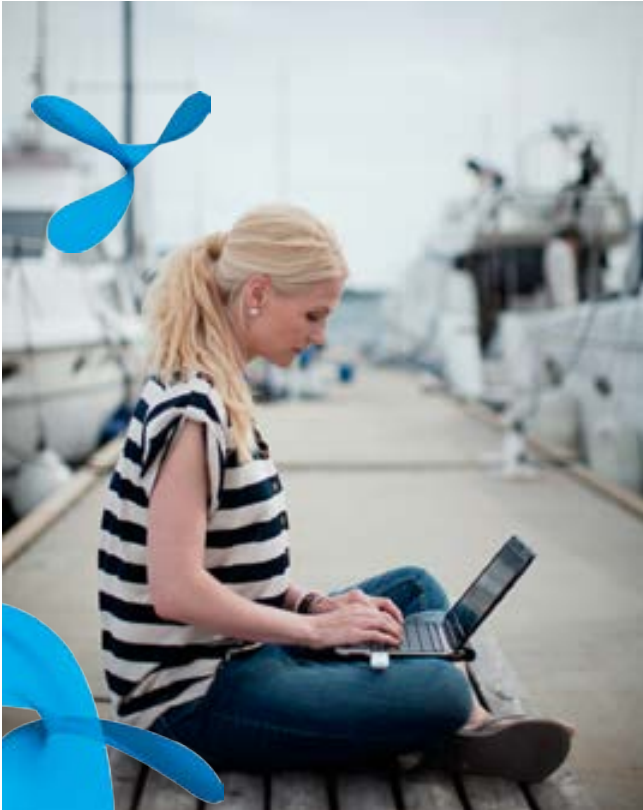
Enova gir ditt borettslag støtte til å bygge eller oppgradere til passivhus. Du kan også kartlegge hva som er mulig, lønnsomt og hensiktsmessig før dere oppgraderer eller bygger nytt.

Som leder i borettslaget, styremedlem eller andelseier, bør du vurdere Enovas støtteprogram:

«Støtte til utredning av passivhus»
«Støtte til passivhus og lavenergibygg»

Så er du et skritt nærmere de beste løsningene for din drømmebolig.

Les mer og søk på enova.no/borettslag

Benytt deg av medlemsfordelene dine hos Telenor!

Som medlem av boligbyggelaget får du følgende rabatter på bredbånd fra Telenor:

- 10% rabatt på utvalgte bredbånd
- 10% rabatt på Mobilt Bredbånd M, L og XL

Telenor jobber kontinuerlig for å gi deg den beste opplevelsen!

Les mer om disse og flere fordeler på www.fordelskortet.no

— Lag den selv —

Velsmakende lammekarré!

Andreas Schmidt er kjøkkensjef på Romerike og skryter norske råvarer opp i skyene. På spørsmål om å anbefale en delikat middagsrett med råvarer tilpasset høsten, tok Andreas utfordringen på strak arm og plukket fram råvarer til lammekarré med fløtegratinert poteter og pesto rosso.

📷 FRANK KARLSEN

– Råvarekvaliteten er avgjørende for sluttresultatet, og i Norge har vi tilgang til gode råvarer året rundt. Det er betryggende når man skal lage lokal mat av ypperste klasse, sier Andreas.

Lammekarré

- ♦ Lammekarré med bein - 220-250 g pr. person.
- ♦ olje/smør
- ♦ salt
- ♦ pepper fra kvern

Varm stekeovnen til 125 grader. Rens kjøttet for sener og lignende, men la karréene være sammenhengende. Krydre godt.

Ha kjøttet over på ovnsplate og sett det inn i varm ovn. Steketermometeret viser medium 50 grader i midten og godt stekt 65 grader. La kjøttet hvile 5-10 minutter før du skjærer mellom bena.

Fløtegratinert potet

- ♦ 12 poteter
- ♦ ts salt
- ♦ ts pepper
- ♦ muskatnøtt
- ♦ 4 dl matfløte eller kremfløte
- ♦ 1 dl revet hvitost

Skrell potetene og skjær dem i tynne skiver. Bland dem med fløte og ha dette i smurt, ildfast form. Ha på salt, muskat og pepper etter eget ønske.

Stek i ovnen på 180° C i ca. 30 minutter. Legg ost på toppen og stek det videre i ca. 15 minutter til osten har smeltet og fått gyllen farge.

Pesto Rosso

- ♦ 200 g soltørket tomat i olje
- ♦ 2 ss pinjekjerner
- ♦ 3 fedd hvitløk
- ♦ 1 dl olivenolje (bruk gjerne olje fra tomat)
- ♦ 50 g revet parmesan
- ♦ ts salt
- ♦ ts pepper

Bland basilikum, presset hvitløk og pinjekjerner i en foodprosessor eller i en morter.

Tilsett oljen i en tynn stråle under kjøring.

Rør inn parmesan og smak til med salt og pepper.

Fakta om Praha

INNBYGGERE
1.262.000

AREAL
496 km²

Praha er hovedstaden og den største byen i Tsjekkia. Den ligger ved elven Vltava i den tidligere østerrikske provinsen Böhmen, som siden 1993 sammen med Mähren og Schlesien utgjør Tsjekkia.

Foto: istockphotos.com

Praha

– byen for deg med sansen for kultur

Mange mener at Praha er en av de vakreste byene i Europa, og takket være daglige direkteruter fra Norge er det stadig flere nordmenn som oppdager denne spesielle og spennende byen.

✍️ MYRIAM H. BJERKELI

Som turist kan du gjerne alliere deg med en av de mange lokale sjåførene som for billig penge gjerne kjører deg på sightseeing både i og utenfor byen. Men veldig mange av severdighetene i Praha er sentrumsnært plassert. Du kan derfor rekke over mye av det byen har å by på ved hjelp av apostlenes hester, og når du vandrer gatelangs i Praha får du en fin blanding av historie og kultur. Du trenger ikke å være spesielt arkitektur-interessert for å la deg begeistre over alle de vakre bygningene, for Praha har en selvfølgelig og velfortjent plass på Unescos verdensarvliste.

BROER

De forskjellige bydelene i Praha er bundet sammen av flere broer, hvorav den 520 meter lange Karlsbroen nok er den mest kjente. Broen, som er fra 1357, krysser elven Vltava, og var i århundrer det eneste bindeleddet over elven. På hver side av broen finnes det 30 helgenstatuer, og i hver ende er det et brotårn. Her kan man nyte gatemusikanter, karikaturtegnere og kunstnere, eller rett og slett utsikten fra et av tårnene.

Når du har krysset Karlsbroen kommer du inn i et område med trange gater. Her ligger det små butikker og restauranter på rekke og rad.

Veien fører videre opp mot borgen og landets største gotiske kirke, St. Vitus-katedralen. Fra toppen av borgen, der blant annet regjeringen holder til, har du fantastisk utsikt ned mot gamlebyen og sentrum.

ARKITEKTUR

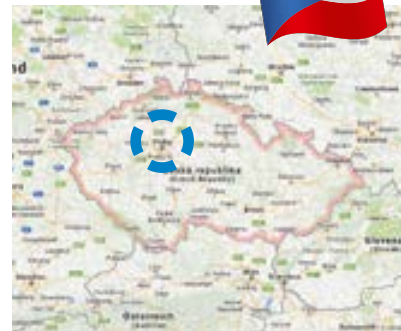
Når du er mett av den fantastiske arkitekturen med vakre bygninger i gotikk, rokokko, jugend og renessanse-stil. så anbefales det at du tar en tur med en av de mange båtene som tilbyr cruise eller sightseeing på elven, slik at du også får tatt en titt fra byen fra elven.

Deretter er en smak på det tsjekkiske ølet nærmest obligatorisk. Det er ca 40 bryggerier i Tsjekkia, og det finnes et øl som passer enhver smak. Besøk gjerne et minibryggeri, det vil si en pub hvor de lager flere forskjellige typer øl selv. Tsjekkerne elsker øl og skal du drikke som dem, ber du om pivni syr ved siden av. Dette er en liten ost, samt løk og sennep. Alt moses først sammen, deretter heller du en skvett øl over.

RESTAURANTER

Ønsker du et større måltid, har Praha et stort utvalg av restauranter i alle prisklasser. Mange av dem er i Michelin-klasse, så det er ingen grunn til å gå sulten til sengs. Og ønsker du deg underholdning, kan du blant annet velge mellom 180 forskjellige teatre og cabareter, eller en av de mange klassiske konsertene som ofte foregår i kirkene, eller en av byens jazz-klubber.

Praha er i det hele tatt en perfekt storby for den som ønsker en blanding av kultur, historie, spennende mat og uteliv. Og flyr du fra Norge, så er den bare få timer borte... ••

→ Komme seg til Praha

Både SAS og Norwegian flyr direkte fra Norge til Praha. Flytid i underkant av to timer.

Tips på hva man absolutt bør se og gjøre i Praha

- ✓ Smake på det lokale ølet
- ✓ Besøke Praha-borgen
- ✓ Nyte utsikten fra Strahov-klosteret
- ✓ Besøke gamlebyen og torget der
- ✓ Oppsøke det jødiske kvarteret, Josefov
- ✓ Ta en guidet tur, de finnes også med norsk guide
- ✓ Rusle over Karlsbroen
- ✓ Ta seg tid til en spa-opplevelse. Billig og bra.
- ✓ Det er aldri feil å shoppe litt...

Når det gjelder restauranter, underholdning, shopping og hotell, så har Praha utallige tilbud. Men siden steder kommer og går, så kan det anbefales å ta en titt på f.eks www.prahaguiden.no. Der finner man oppdaterte restaurantanbefalinger, shoppingtips, overnattingsalternativer, hvilke konserter som foregår, og mange andre tips det kan være lurt å få med seg før avreise.

Styrehonorar

En nyvalgt styreleder i et borettslag har tatt opp spørsmålet om fastsettelse av styrehonorar. Han skriver: «Som nyvalgt styreleder i et borettslag ble det naturlig for meg å spørre om hva jeg får betalt for jobben. Og overraskende var svaret at det får du vite på neste års generalforsamling?»

FINN STORMFELT

Når det gjelder vederlag til styremedlemmene i et borettslag, så er dette regulert i borettslagslovens § 8-4. Bestemmelsen lyder: «Eventuelt vederlag til styremedlemmene skal fastsetjast av generalforsamlinga.»

Etter denne bestemmelsen har et styremedlem i utgangspunktet ikke noe krav på vederlag. Det er opp til generalforsamlingen å fastsette om styret skal ha et vederlag og hvor stort dette skal være.

Vederlaget kan enten fastsettes med tilbakevirkende kraft etter at styreperioden er over eller i forkant i forbindelse med at styret blir valgt. Det vanlige er at styrehonorar blir fastsatt med tilbakevirkende kraft.

Som sagt fastsettes normalt styrehonorarene i etterkant. Så vidt jeg kjenner til medfører ikke dette noen problemer og generalforsamlingene vedtar videreføring av de vederlag som har vært, eventuelt med en forhøyelse som følger den generelle prisutviklingen.

Dersom det er forventet at styrearbeidet vil medføre en ekstra arbeidsbelastning f.eks. fordi borettslaget står foran en stor rehabilitering vil det kunne være naturlig at det vedtas at styret skal ha et høyere vederlag enn vanlig. Også dette kan gjøres i forkant eller etterkant.

Dersom en andelseier eller en annen som

er foreslått som styremedlem vil ha sikkerhet for styrehonorarets størrelse så må vedkommende ta dette opp slik at vederlaget fastsettes i forkant før valget.

Generalforsamlingen står imidlertid ikke helt fritt ved fastsettelsen av styrehonoraret. For det første må vedtak i generalforsamlingen være saklige og forsvarlige. Dersom styret har gjort en innsats som er vanlig for styret så kan ikke vederlaget settes ned til null. En viss reduksjon kan nok aksepteres dersom generalforsamlingen har en begrunnelse for dette, f.eks. begrunnet i borettslagets svake økonomi.

Også borettslagsloven § 7-13 kan være en skranke for hva generalforsamlingen kan vedta. Etter denne bestemmelsen kan ikke generalforsamlingen gjøre noe vedtak som er skikket til å gi visse andelseiere en urimelig fordel til skade for andre andelseiere.

Dersom et borettslag med en lang praksis på at styret får et samlet vederlag på kr 60 000,-, uten noen spesiell grunn vedtar at styret ikke skal få noe vederlag, så må dette etter mitt syn være i strid med bestemmelsen i brl. § 7-13, slik at borettslaget ikke kan sette ned vederlaget på denne måten.

Styrelederen ønsker seg også en fast norm

for styrevederlaget fastsatt med en sum pr bolig i borettslaget, f.eks. at det gis et vederlag med kr 800,- pr bolig slik at et borettslag med 50 boliger betaler et styrehonorar med kr 40 000,-. Noen slik norm finnes ikke. Vederlaget til styret kan variere. Noen borettslag ser nok på styrearbeidet som en form for dugnad og at

betalingen ikke blir høy, mens andre borettslag betaler et høyere vederlag. Den som stiller til valg vil vite hva tradisjonen i borettslaget er og må forholde seg til det når de stiller til valg.

Styrelederen skulle også ønske seg at styrevederlaget var skattefritt og ikke slik det nå er for mange at 50 % av vederlaget forsvinner i skatt. Han er neppe alene om å ønske seg mindre skatt, men det er et politisk spørsmål som ligger utenfor hva borettslaget eller borettslagsloven har noen innflytelse på. ••

FINN STORMFELT
ADVOKAT I NBBL

XORD .no				MUSE- LOKKE- MAT	SOLGUD	HERM- ER	DEKKER		TIL- DELT	VIRKE- LIG
STROPP							SÅR- SKORPE			
							PRON.			
TAKST- ENE										
→	BREV	FOR- MANTE	TITTE	ANER		BAK- VERK				
						HØRER IKKE				
					→			↘	HAV- ØRN	
ARVE- RETT					GROGGY			TØNNE		
					MÅLVAKT			FORE- VISER		
POL. PARTI (fork.)			MIDT- LINJE							MIDT- PUNKT- ET
			MELD- ING			ISRAELSK POL- ITIKER				
FYLLE OPP						FARE				
STYRE- HJUL	SNUR- RER							↓	FLATE- MÅL	
	SOLO- SANG									
→				KAI			PRON.			
				GLØTT			FOR- TRINNS- VIS			
OPP- FØRES						SANSET				
3, 14						MORSOM HISTORIE				
→		NO- TERES							LIKE	→
		FØLE								
ÆR- FUGLEN			ART.		SKOTSK KLES- PLAGG				↓	
					TONE					
FLAT- LAND									↖	= SPANIA
										50
→						LYD- LØST				

Kryssord & Sudoku

En noe skiftende sommer er over, flott i store deler av landet, men grått og kaldt noen steder. Høsten med sine prektige farger er et herlig skue, og ikke alle skal på jakt. Hva er bedre enn en innekveld med medlemsbladet på fanget og hjernen klar til å løse kryssord- og sudoku-oppgaver. Fin trim for våre grå celler under topplokket.

Tre vinnere av kryssord nr. 2 2013 får fem Flax-lodd hver, og vi deler i tillegg ut fem Flax-lodd hver til tre vinnere av sudoku.

Innsendingsfrist: 1. oktober 2013

Adresse: TIBE, postboks 473, 6401 Molde

Merk konvoluttet med Kryssord nr. 3-2013 eller Sudoku nr. 3-2013.

Lykke til!

LØSNING KRYSSORD NR. 2, 2013

								P		
								S	V	I
								T	I	L
								O	V	E
→	E	N	D	E	L	I	G	↘	S	E
	R	E	I	N	A	G	E	R	E	
	T	O	G	E	N	E	R	E	L	T
	E	N	D	E	N			↓	V	E
	I	R	E	L	G	H	O	D	E	T
		I	B	I	S	O	B	E	R	S
		S	Ø	S	K	E	N	T	I	E
		R	E	M	M	O	S	↖	E	I
M	A	S	E	S	R	A	D	R	O	
	R	E	G	N	A	R	I	E	N	E
	E	R	I	N	D	R	I	N	G	E

VINNERE NR. 2, 2013

Kryssord:
Randi H. Eriksen, 3701 Skien
Unni Sundby Høgset, 3513 Hønefoss
Elise Krey Pedersen, 4886 Grimstad

Sudoku:
Ståle Volleng, 3260 Larvik
Hilde Mikalsen, 6512 Kristiansund
Lillian Vegge Nielsen, 5521 Haugesund

Vi gratulerer!

Jeg har løst det!

KRYSSORD

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____

Sted _____

SUDOKU

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____

Sted _____

5		6		8				3
		4					6	
		9	5		1			4
			8		3		7	2
				5	6	8		1
	1		7					
	3		4		8		5	6
4						2		8
	5	8	1	9			4	7

Lett

							9	2	
			3	9					
			9			7			5
			8						4
					4		1	8	
	1							7	
2			7				6		
1					8			4	
7		4		9				1	

Middels

Hjelp oss å hindre lidelser og død. Støtt Redd Barnas katastrofefond!

Flere naturkatastrofer truer barna, og barna rammes aller hardest når naturkreftene raser. Redd Barnas katastrofefond gjør det mulig å rykke ut umiddelbart. Det redder flere liv og hindrer unødige lidelser. I Haiti gjorde katastrofefondet det mulig for Redd Barna å komme raskt i gang med nødhjelpsarbeidet.

Vi kan også forebygge og redusere skader både på mennesker og samfunn. Hver krone brukt på forebygging, vil spare samfunnet for sju kroner i skader.

Støtt Redd Barnas katastrofefond nå. Det kan bety forskjellen mellom liv og død neste gang katastrofen rammer.

Redd Barna

Ring **820 44 789** og gi 200 kroner nå!
Eller bruk kontonummer **7050 06 35280**

Hvorfor velge billån?

Vegdirektoratet opplyser at det var litt over 3 millioner registrerte biler i Norge pr 31.12.2012. En god del av disse bilene ble finansiert ved at vi lånte penger. For mange kan det være gunstig å benytte seg av billån som finansieringskilde.

✍ KRISTIAN JEKSRUD

Det er flere faktorer som peker i retning av å benytte seg av billån:

- ♦ Billån er et enkelt produkt som er spesielt tilpasset ditt behov ved finansiering av bil. Du kan finansiere hele eller deler av bilkjøpet med salgspant i bilen. Det er spesielt gunstig for dem som ikke kan – eller ønsker – å stille sikkerhet i bolig.
- ♦ Pant i bilen kan kun etableres ved kjøpstidspunktet. Det er ikke mulig på et senere tidspunkt.
- ♦ Du unngår å binde opp sikkerhet i bolig; du begrenser ikke fremtidige muligheter til å ta pant i boligen til f.eks. oppussing, eller å hjelpe barn inn i boligmarkedet.
- ♦ Eget billån reduserer ikke egenkapitalen din ved salg/kjøp av bolig. Etter innføring om minimum 15 prosent egenkapital ved kjøp av bolig, bør du ikke komme i en situasjon der du må selge bilen for å innfri kravet om egenkapitalen når du skal kjøpe bolig.
- ♦ Lånet holdes adskilt fra boliglånet. Det gir mulighet for å prioritere nedbetaling av billånet i takt med verditapet på bilen.
- ♦ Dersom du finansierer bilkjøpet med pant i boligen, blir ofte «billånet» liggende på toppen av boliglånet uten at terminbeløpet/nedbetalingstiden justeres. Dette kan fort bli dyrt, og du risikerer å betale på en bil som er nedskrevet/solgt.
- ♦ Billån er enkelt og raskt. Du slipper jobben med å etablere/refinansiere boliglån.
- ♦ Du er trygg på at bilen som kjøpes er fri for heftelser.

LÅNEBEVIS

Uansett om du vet hvilken bil du skal kjøpe, eller er i starten av en prosess for å finne en bil, er første stoppet på veien å fremskaffe et lånebevis. Med et lånebevis i hånden har du på forhånd en avtale med en bank om hvor mye du kan kjøpe for. Lånebeviset gir deg mulighet for å slå til med det samme. Du vet hvilken pris du kan kjøpe for, og du trenger ikke bruke

tid på å finne ut av finansieringen. Det koster ikke noe å få et slikt bevis, og ofte har det en gyldighet på tre måneder.

BILENS VERDI

Som en økonomisk investering er bil et dårlig valg. Det er de færreste som kjøper bil av den grunn, men bil er i dag for mange helt avgjørende kilde til transport. Selv den beste bil blir på et tidspunkt klar for utskiftning. Når bilen har falt i verdi, kommer spørsmålet om hvordan du skal finansiere din neste bil. Svaret på spørsmålet kan være billån. ••

KRISTIAN JEKSRUD
CONTROLLER, BBL PARTNER AS

Tenk på dette når
du velger bilforsikring

*Hva dekkes ved de ulike
forsikringsalternativene?*

*Hva er egenandelen ved en
eventuell skade?*

*Trenger du forsikring som gir deg
leiebil ved skade?*

*En vanlig kaskoforsikring dekker
ikke maskinskade. Med topp-
dekning er du også sikret mot skade
som rammer motor, girkasse og
kraftoverføring. Trenger du dette?*

Fleksibel forsikring

Skader og uhell med bil blir ofte svært kostbart, og da er det viktig å ha forsikringen i orden.

Nå kan du forsikre bilen gjennom Boligbyggelagenes Forsikring (BBLF) og få den dekningen som passer for deg.

Bilforsikring er ofte den type forsikring hvor det er størst forskjell mellom de ulike selskapene.

– En viktig årsak til forskjellene er hva slags kunder forsikringsselskapene retter seg mot. Vår bilforsikring er laget slik at den er tilpasset medlemsmassen i boligbyggelagene – vi tilbyr rett og slett skikkelig bilforsikring for skikkelige folk, sier avdelingsleder i Boligbyggelagenes Forsikring Beate Vinei.

VELG DEKNINGEN DU TRENGER

Alle som eier en bil må ha ansvarsforsikring, men du kan selv velge om du vil ha delkasko, full kasko eller toppdekning. Det er viktig å snakke med noen du kan stole på for å hjelpe deg igjennom forsikringsjungelen.

– Vi har forsikringer som gir den dekningen

du trenger uavhengig om du har en ny bil eller en Ford fra 1990-tallet. Vi forsøker å skreddersy bilforsikringen slik at den blir tilpasset den enkeltes behov, og for at du skal få det er god rådgivning avgjørende, sier Vinei.

KASKO ELLER IKKE?

Det mange ikke tenker over er at deres forsikringsbehov kan ha endret seg siden de opprettet forsikringene sine. Den forsikringen du valgte for bilen din for fem år siden er kanskje ikke den du trenger nå.

– Livet forandrer seg og det gjør også dine forsikringsbehov. Derfor er det lurt å ta en gjennomgang av bil- og andre forsikringer en gang i mellom slik at du hverken har en dekning som er for høy eller for lav. Det er for eksempel ikke sikkert at det er lurt å betale for kasko hvis verdien av bilen har falt mye siden forsikringen ble opprettet, sier Vinei.

TAR MED DEG BONUSEN

For bilforsikring er bonusen du har opparbeidet deg gjennom å ha få eller ingen skader viktig for forsikringspremien. Flytter du forsikringen din til BBLF så tar du med deg den bonusen du har bygget opp.

– Forsikring skal gi deg trygghet hvis uhellet er ute, og derfor er et raskt og godt skadeoppgjør viktig. Det er Sparebank 1 som tar seg skadeoppgjørene for Boligbyggelagenes Forsikring, og de har mange år på rad vært blant de aller beste i uavhengige undersøkelser av kundetilfredshet. Det gir en ekstra trygghet, mener Vinei. ••

BEATE VINEI
BOLIGBYGGELAGENES FORSIKRING

Spisestuestol Skandia Junior
Design: Hans Brattrud

 fjordfiesta
www.fjordfiesta.com

Flere MOBO-lag rehabiliteres

Borettslagene tilknyttet MOBO satser offensivt på godt vedlikehold. For øyeblikket pågår flere store rehabiliteringsprosjekter som skal sikre tørre og varme boliger i nye tiår framover.

∠ OVE RØDAL

▲ Granlia 3 - Her skal alle tak etterisoleres og taktekkes.

▲ Øvre Bergmo I - Her taktekkes alle fire blokkene.

◀ **Vestbo** - Styreleder Espen A. Istad gleder seg til rehabiliteringen i Vestbo er fullført.

Granlia III Borettslag er det igangsatt arbeid for å skifte takteking og samtidig etterisolere takene.

– Vi satser på tak over tak-utbygging slik vi blant annet hadde god erfaring med på Skjevikåsen. Det er Fræna Byggservice som utfører prosjektet, sier avdelingsingeniør Arve Hatle i MOBO.

Borettslaget har 68 leiligheter. Arbeidet vil pågå fram til neste høst.

Vestbo: Borettslagene Vestbo I og Vestbo II har vedtatt å skifte alle vinduer og balkongdører. Rehabiliteringen innbefatter at lagene får nye, brede skyvedører ut mot balkong, ved å fjerne dagens balkongdør og ett stuevindu, samt skjære vekk betong.

Den unge styrelederen i Vestbo II, 25 år gamle Espen A. Istad, forteller at planene ble diskutert første gang for et par år siden. Både hans lag og nabolaget Vestbo I (samme blokk) hadde ekstraordinær generalforsamling i slutten av august og gjorde vedtak om rehabilitering. Arbeidet startet i september og vil være fullført før jul.

Bakgrunn for prosjektet var at vinduene, ikke minst på nordsiden, var blitt svært dårlig. Slitasjen på vinduene fra 80-tallet hadde gjort av mange var vanskelig å lukke.

– Med nye energieffektive vinduer og skyvedør mot balkong åpnes leilighetene mer opp. De gamle balkongdørene har delt opp balkongen i to. Skyvedør gir bedre arealutnyttelse av balkongen, bedre muligheter for møblering og større lysinnslipp i stua. De nye vinduene gir økt støydemping og holder bedre på varmen om vinteren. I tillegg etterisoleres veggen foran stua i borettslaget vårt, sier Istad. Han leder et lag med god økonomi, og rehabiliteringen vil derfor ikke medføre økte felleskostnader.

– Jeg tror mange beboere allerede gleder seg til balkongliv til våren, smiler han.

Grytnes Entreprenør skal utføre jobben. Det er samme entreprenør som stod bak den storstilte rehabiliteringen av Skrenten Borettslag.

Øvre Bergmo I Borettslag: Det pågår rehabilitering av takene på de fire Bergmo-blokkene. I alt skal Icopaltak taktekke 3800 kvadratmeter. Arbeidet begynte før ferien og vil være ferdig i løpet av høsten. ••

Eikrem Panorama i gang!

Grunnarbeidene for første byggetrinn i Eikrem Panorama er nå godt i gang. I løpet av november starter totalentreprenør Christie & Opsahl betongarbeidet.

✍ OVE RØDAL

– Gravearbeidet kom i gang som planlagt 9. september og nå går det slag i slag framover, forteller prosjektleder/daglig leder Halstein Kvisvik.

Avdelingsleder Evy Strømme i MOBO forteller at det er jevnt og god etterspørsel etter leiligheter i første byggetrinn, Tiriltunga Borettslag med 77 boliger. I forhold til den opprinnelige utbyggingsplanen er den midterste av tre blokker snudd og gitt større åpenhet og avstand

mellom blokkene og tunet.

– Det er helt tydelig at vi når flere som ønsker seg en leilighet i midtskiktet, sier Strømme. Utvalget av boliger er meget variert, fra de minste på 40 kvm. til de største på 138 kvm. Laveste innskudd er 850.000 kroner.

Hun regner med at pågangen etter leiligheter vil øke ytterligere når potensielle kjøpere ser blokkene reise seg i terrenget.

– Nå er man i gang, prosjektet er helt kon-

kret og tidspunktet for ferdigstilling er satt, sier hun.

Halvparten av kjøpesummen for en leilighet er innskudd, halvparten fellesgjeld. Fellesgjelden har hele 50 års løpetid, 30 års avdragsfrihet.

– De som har ønske om å betale ned hele eller deler av fellesgjelden kan bruke muligheten for individuell nedbetaling av fellesgjelden, avslutter Strømme. ••

Flere MOBO-prosjekter nærmer seg salgsstart

MOBO har snart mange spennende boligprosjekter på beddingen, i Molde og Fræna.

✍ OVE RØDAL

▲ Skisse av den nye blokka som er tenkt bygd ved Symra.

- **Solbakken 37:** Teknisk sjef Bjarne Vatne i MOBO forteller at utbyggingssaken var oppe i plan- og utviklingsutvalget 10. september. Saken var tidligere lagt ut for ettersyn (22.4-14.6). Alle merknader er behandlet av MOBO og kommunen og det er utarbeidet en justert plan.

– Ikke noe tilsier annet enn at saken går greit videre. Vi vil nå jobbe med en rammesøknad, og så snart denne foreligger – trolig i løpet av oktober – sendes prosjektet ut på anbud. Håpet er at vi kan ha salgsstart for prosjektet tidlig på nyåret, sier Vatne.

Det vil bli bygd 16 leiligheter. De mange henvendelsene tyder på god interesse ute i markedet for det sentrumsnære prosjektet.

- **Symra:** Her er rammesøknad nå innsendt (15. august) og denne vil bli avgjort administrativt i kommunen.

– Vi vil ikke sette i gang riving av det gamle

Symra-bygget før en endelig rammetillatelse foreligger. Vi vil ha alle formelle sider i orden, påpeker Vatne. Tegninger er utarbeidet og de viser at det skal bygges 15 leiligheter på 89 kvm.

– Vi regner med salgsstart for Symra rundt årsskiftet, sier han.

- **Haukås Panorama:** Her er det krav om utarbeidelse av detaljtegninger. MOBO har nå meldt oppstart av nytt reguleringsarbeid. Dette arbeidet er igangsatt.

– Vi hadde et møte om saken med naboer, kommuneadministrasjon og gruppeledere 28. august, og det var preget av en positiv holdning, sier Vatne. Saken må på nytt opp i plan- og økonomiutvalget i Fræna og ut til nytt ettersyn i seks uker. Deretter skal eventuelle merknader behandles.

– Saken har tatt tid, men jeg føler at vi nå begynner å nærme oss målet. Jeg håper saken er ferdigbehandlet og godkjent når vi kommer

ut på våren neste år, sier teknisk sjef i MOBO.

- **Romsdalsgata 8-10:** I samarbeid med Hammerø & Storvik og G-H Invest AS skal det her bygges ut 28 leiligheter i Romsdalsgata/Olsmedbakken. Det bygges toroms og treroms, som varierer fra 50 til 80 kvm. Det er søkt om en mindre dispensasjon fra reguleringsplanen på høyden på deler av bygget og byggelinjen ned mot Olsmedbakken. Kommunal behandling og anbud er ventet å være klar 15. desember.

– Vi håper på salgsstart rett over nyåret, sier avdelingsleder Evy Strømme.

Det er planlagt en blokk mot Romsdalsgata med til sammen 24 leiligheter. Videre kommer det fire punkthus med 1 leilighet pr punkthus på «platen» mot Olsmedbakken. Hver leilighet bygges over to etasjer i punkthusene.

Antatt ferdigstillelse blir i begynnelsen av 2015. ••

Fakta

Løkenvegen Borettslag

BYGGEÅR

1973

BELIGGENHET

Ca. 3 km. øst for Molde sentrum.
Nær dagligvarebutikk, post,
barnehage, skoler og ringbuss-
stopp.

LEILIGHETSTYPER

Borettslaget består av 2
blokker med til sammen 36
leiligheter fordelt på 2-, 3- og
4-roms leiligheter. Alle leiligh-
heter har veranda.

GARASJE OG HEIS

Det er garasjeanlegg med egen
plass for hver enkelt leilighet.

Det var smartness og litt «Lotto-hell» som for over 10 år siden ga borettslaget øst i Molde både heis og balkongutvidelse.

HEISTILSKUDD

– Vi solgte uteareal på begge sider av blokkene til Birkeland Terrasse, og det ga et godt økonomisk grunnlag for rehabiliteringen. I tillegg fikk vi tilskudd fra Husbanken til heis, fortel-

ler styreleder de to siste årene, Terje Jünge. Husbanken hadde tilskuddsordningen bare noen få år, før den ble avviklet. Ordningen ble for populær i boligsamvirket! Løkenvegen Borettslag sendte sin søknad på riktig tidspunkt og fikk JA.

POPULÆRT BLANT ELDRE

– At vi har heis merker vi veldig godt når en

bolig er til salgs. Der er en del eldre på visning. Generelt er det et populært lag. Mange beboere har veldig fin utsikt mot fjord og fjell og bygningsmassen er godt vedlikeholdt, sier Jünge, som til daglig er prosjektleder hos Malermestrene BMW i Årødalen. Han jobber mye opp mot skip og offshoreinstallasjoner. Det medfører litt reising til en del skipsverft i regionen, men ikke mer enn at det godt lar seg kombinere med å lede et lite borettslag.

JUBILEUMSPROSJEKTER

Jubileumsåret har vært preget av oppussingsprosjekter. Vegger og tak er malt og nytt gulvbelegg er lagt i trappeoppgangene.

– I tillegg har vi gått til innkjøp av bilder til å henge i alle etasjene i begge blokkene. Bildene er tatt av Øyvind Leren og har motiver fra nærområdet, forteller Jünge.

– Til sammen har vi brukt 270.00 kroner til oppussing og bilder, og har nå søkt MOBO-fondet om 100.000 kroner i støtte, legger han til. Svar på søknaden kommer før neste års generalforsamling i boligbyggelaget.

▲ **Flott utsikt** - Fantastisk flott utsikt fra balkongen. Ekteparet Ann Synnø Moen og Terje Jünge har mange fine dager her gjennom vår, sommer og tidlig høst, med grilling og god mat.

▲ **Heis** - Styreleder Terje Jünge foran heisen som betyr mye bedre tilgjengelighet for beboerne, ikke minst for de eldre.

Løkenvegen Borettslag - 40 år

Løkenvegen Borettslag ble innflyttet i 1973 og rundet 40 år i år. Første beboer var på plass 29. juni for fire tiår siden. Mange eldre trives ekstra godt i laget. Årsak: Laget har bygd heis i begge blokkene!

✍️ OVE RØDAL

TAKREHABILITERING

– Vi skal også å skifte PVC-dukene på taket i de to blokkene. Dukene er bestilt, men været utover høsten vil avgjøre om arbeidet blir utført i år. Takene er rehabilitert en gang tidligere. Ønsket om å være føre var en årsak til utskiftingen. Vi har ikke hatt lekkasjer, men en befaring viste at det ville vært lurt å skifte takduk nå. Borettslaget skal også få montert ny utebelysning.

KJEKT BOMILJØ

Styrelederen er en av mange som stortrives i det lille borettslag med 36 leiligheter, ett fireroms i hver blokk, resten to og treroms.

– Jeg har bodd her i over 30 år og liker meg veldig godt. De fleste naboene er i godt moden alder. Det er få barnefamilier i laget, sier Jünge. Da han flyttet inn i laget bodde han i 3. etasje. Han bor fortsatt i samme leilighet med sin ektefelle Ann Synnø Moen, men nå i 4. etasje.

– Underetasje er endret til 1. etasje, og dermed havnet vi en etasje «opp».

90 ÅR

Da Bomagasinet var på besøk var det flere enn borettslaget som kunne jubilere. Lagets eldste beboer, Karoline Holbø fra Farstad, rundet 90 år og hadde åpent hus i leiligheten. Hun har bodd lenge i laget, og mannen var i sin tid vaktmester. Selv har hun med sine «grønne fingre» vært flink til å stelle beplantningen rundt blokkene. Nå fikk hun selv blomster, vel fortjent når man er 90 år eldre enn et allerede godt voksent borettslag! ••

Styret i Løkenvegen Borettslag består av Asbjørn Jakobsen, Åshild Hanssen, Guri Bekkelund og Kristian Thøring i tillegg til styreleder Terje Jünge.

– Vi har rundt seks møter i året. Møtene holdes i et lite møterom, som tidligere var tilfluktsrom, sier Jünge.

▲ 90 år - Løkenvegen Borettslags eldste beboer, Karoline Holbø, fylte 90 år i september og mottok blomster fra styreleder Terje Jünge og hans ektefelle Ann Synnø Moen.

Byens fineste utsikts-lekeplass

1. desember kan 36 barn flytte inn i de nye avdelingene
Kengu og Petter Sprett i Cecilienfryd barnehage.
Nybygget er i rute.

📷 OVE RØDAL

Utsikt - Barna i Cecilienfryd barnehages
midlertidige avdeling på Bjønnan har
lekeplass med byens beste utsikt.

▲ **Trives** - Barn og ansatte på Bjønnan skal være der til nybygget ved Cecilienfryd står ferdig 1. desember.

I mellomtiden koser 35 barn seg på Bjønnan og en lekeplass med byens flotteste utsikt mot fjord og fjell! Kengu og Petter Sprett-arealer i to ledige bofellesskap gir godt innemiljø.

– De midlertidige lokalene ligger i Bjønnan 50 og 60, to femroms leiligheter, opplyser styrer Else Margrethe Mørch. MoBarn så på flere muligheter da det ble klart at nybygget ikke ville være ferdig til oppstart av nytt barnehageår. Bjønnan pekte seg raskt ut som det beste alternativet. MOBO drifter gjennom datterselskap boliger for eldre her.

Vi har barn fra to til seks år her og både ansatte og barn trives godt.

ELSE MARGRETHE MØRCH

– Vi har barn fra to til seks år her og både ansatte og barn trives godt. Dagene er brukt til å gjøre barna trygge i de nye omgivelsene. Vi har tilpasset innearealene til barnehagedrift. De er svært godt egnet, sier Mørch. Hun har fått en assisterende styrer ansatt, Hilde Ukkelberg, som tidligere var styrer ved Vågsetra barnehage (MoBarn). Nå har hun kontor plass på Bjønnan.

Den korte avstanden mellom Bjønnan og Cecilienfryd gjør at alle barna bruker de samme friområdene rundt Glomstua, og det gjør overgangen for de som skal flytte minst mulig.

STØRST I MOBARN

Mørch gleder seg til å ta i bruk nybygget som er under bygging. Med 36 nye plasser vil Cecilienfryd barnehage få til sammen 108 plasser og være MoBarns største. Barnehagen har ca 25 ansatte.

– Nybygget blir utrolig fint og dekke alle krav, blant annet til støydemping som MoBarn har sterk fokus på, sier hun. Midt mellom de to avdelingene Petter Sprett og Kengu etableres det et stort fellesareal. Et atrium forbinder det gamle og nye bygget, med et tre meter bredt overbygg som sikrer at man kan bevege seg

mellom byggene uten å bekymre seg for nedbør. Areallet skal brukes til stille aktiviteter for barna.

Parallelt med utbyggingen er også kjøkkenet og fellesrommet for de ansatte i barnehagen pusset opp og fornyet.

Mørch er en veteran i MoBarn, med 20 år bak seg, og hun er ikke ukjent med å drive i midlertidige lokaler. Det skjedde også for Cecilienfryd barnehage stod klar. Den gang ble gamle Kvam skole brukt til barnehagedrift fra august 1993 til april 1994. ••

▲ **Atrium** - Det kommer et atrium mellom dagens barnehage-lokaler og nybygget ved Cecilienfryd barnehage, forteller styrer Else Margrethe Mørch.

TO TIL SEKS ÅR

35 barn var på plass i de midlertidige lokalene 16. august, og da hadde de åtte ansatte allerede planlagt oppstarten i flere uker og blitt godt sammensveidete team. Blant mange damer i de to nye avdelingene er det kun en mann. Styreren skulle gjerne hatt flere menn blant de ansatte. Men hun gleder seg over at barnehagen er full oppdekt med pedagogiske ressurser.

Den gamle lekeplassen på Bjønnan var lite brukt og overgrodd før MoBarn kom inn i bildet, og er blitt kraftig rustet opp for å fungere til barnehage-formål, med inngjerding og nye lekeapparater.

Glem nøkler!

Velg selv hvilke elektroniske løsninger du vil benytte: Kode, nøkkelbrikke eller fjernkontroll – eller alle.

Automatisk låsning – alltid mulig å åpne.

Taleinstruksjoner på norsk, svensk, dansk og engelsk.

Innebygget alarm som aktiveres ved innbruddsforsøk

Kr.
3099,-

Kr.
3099,-

Glem nøkler!
Åpne og lukke sikkert og bekvemt med kode i stedet for nøkkel.

MYLOQ
Mer info på myloq.com

Nå har vi løsningene som gjør din bolig og hytte nøkkelfri.

Til ytterdører kan du velge mellom elektronisk sylinder m/kodetastatur (MYLOQ) eller en komplett ny lås med kodetastatur, berøringsfri brikkeleser og fjernkontroll (Yale Doorman). MYLOQ kan du enkelt montere selv på de fleste dører der sylinder er montert oppe.

Yale Doorman kan monteres på de aller fleste dører. Det anbefales at vi monterer denne låsen.

Med ny garasjeportåpner åpnes porten med fjernkontroll eller veggmontert trådløst kodetastatur.

Innerdører kan enkelt låses med dørvrider som har innebygget kodelås.

Innendig låsing av vindu og balkongdører gjøres med kodelås som er spesielt utviklet for dette.

Kampanje! Gratis befaring

Tlf. 934 15 500
Fannestrandv. 55, 6415 Molde

Industriv.13, 6517 Kristiansund
firmapost@norsk-lasservice.no

Neste utgivelse av

bomagasinet

kommer i desember

Ønsker du mer informasjon
eller bestille annonse

Ring

MRmedia

Møre og Romsdal Media

Tlf 71 21 05 60 • Fax 71 21 06 82

E-post: post@mrmedia.no

Montér

PARKETT- KAMPANJE

HOS MONTÉR LONSETH

Medlemsfordel:
25 % rabatt på parkett.
Gjelder t.o.m. 31.12.2013

Frem til 31.12.2013 får du ekstra gode tilbud på parkett i eik og ask. Gjør et godt kjøp av Opus og Kährs-parkett hos Montér Lønseth.

Parkettkampanjen gjelder disse typene:

- Opus parkett, ask 3-stav, 5GS, hvit matt lakk
mobo-pris **217,-** (Ord. pris 289,-)
- Opus parkett, eik 1-stav, V-fuge, 5GS børstet, matt lakk
mobo-pris **375,-** (Ord. pris 499,-)
- Kährs Eik Lecco, 3-stav, matt lakk
mobo-pris **239,-** (Ord. pris 319,-)

Alle priser er pr. m².

Montér Lønseth

Birger Hatlebakksvei 10, 6415 Molde.
Tlf. 480 14 600. Åpningstid 7.30 – 17 (18) 10 – 14. molde@monter.no

monter.no

XL-BYGG

DITT LOKALE BYGGEVAREHUS

Vi har alt du trenger for å utføre dine byggeprosjekter; gode råd, profesjonell hjelp og solide produkter til gunstig pris.

Velkommen innom!

DALE BRUK

Elnevågen Tlf. 71 26 63 00
Eide Tlf. 71 29 97 70
Vestnes Tlf. 71 18 88 20

MALO SAGBRUK

Jupitervn.3, Bergmo. Molde
Tlf. 71 25 08 00
Fax 71 25 08 01